

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vitis Aqvilonia seu Vitæ Sanctorvm Qvi Scandinaviam
Magnam Arctoi Orbis Peninsvlam Ac præsertim Regna
Gothorum Sueonumq[ue] olim rebus gestis illustrarunt**

Vastovius, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXIII.

Sigismvndo III. Polonorvm Svecorvm Gothorvm Vandalorumque Regi
potentissimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38534

SIGISMUNDO III.
POLONORVM SVECO-
RVM GOTHORVM VANDA-
lorumque Regipotentissimo.

ASTRA atque bella Domini Exercituum in conspectum Maiestatis Vestrae do, Serenissime ac Potentissime Rex. In tuis illa Regnis hereditariis atque adeo Tibi olim militarunt, cum octo paene seculis, cum antiquo illo Dragone, qui sibi Aquilonis potissimum Imperium destinarat, perpetuum bellum gererent, donec tandem, eo de sua sede deiecto, simulacris inanum Deorum arisque euerfis, superstitionibus deletis, toto Septentrione victricia Crucis CHRISTI trophaea crexerunt, unius veri Dei thronum ac Regnum stabilierunt, animos mortalium hominum ad fatus Euangelij accipiendos disposuerunt, tenebras cimeriis densiores, celestis doctrinae luce dissiparunt, effeceruntque, ut veritati vanitas, pietati supersticio, & idolorum cultus vera cederet Religioni.

Atque haec est victoria omnium, quae ad Dei gloriam illustrandam obtineri possunt, nobilissima, quam diuino afflari Spiritu olim Prophetae praenunciarunt. *Elenabitur* (dixit Isaias) *Dominus solus in die illa, & idola penitus conterentia.* Et paulo post: *In die illa, proiciet homo idola argenti sui, & simulacra auri sui, quae fecerat, ut adoraret talpas & vespertiones.* Et alibi: *Disperdam simulacra & cessare faciam idola.* Quae omnia tunc in Suecia & Gothia, euentu ipso sunt comprobata, cum vere Apostolici viri Herebertus, Ansgarius, Rembertus, Vnno, Sigfridus, Aeschillus, alique tam gloriosi operis consortes, eorum discipuli ac successores eximique Duces, prima militiae Christianae signa intulerunt.

Patiatur oro Maiestas Vestra, Rex Clementissime, sibi paucis illam numinum ac superstitionum, seu vanitatem, seu varietatem, in mentem reuocari, quorum tum in Regnis
):(illis,

DEDICATIO.

illis, tam religiosa fuit veneratio cultusque. Hinc enim liqui-
do constabit, quanto Dei immortalis beneficio maiores no-
stri fuerint illis laqueis expediti, cum intelligemus quanta
Diaboli fraude fuerint irretiti.

*Ab hac Disso-
lennes toti Se-
ptentrioni Nū-
dina & iudicia
publica (dicta
Disting) Vb-
salia in pleni-
lunio Ianuarii
constituta.*

Solem, Lunam suosque Reges quemadmodum Persæ ac
Chaldæi, ut numina colebant: animantes etiam quasdam
cum Ægyptiis: Duces, Heroas, qui cæteris sapientia præsti-
terant, cum Græcis: cum Romanis omnium gentium serui-
bant erroribus, & magnam sibi videbantur assumpsisse reli-
gionem, quia nullam respuebant falsitatem. Soli ac Lunæ
primos hebdomadæ dies dedicatos habebant: Disæ tertium;
Othino seu Odino quartum; Thoroni quintum, eidemque
primum anni Mensē; Friggæ sextum; Flammæ ultimum,
quorum nominum, omni reliqua superstitione sublata, et-
iamnum usus est. Et Thor quidem Odinus ac Frigga Maio-
res Dii dicebantur, non Septentrioni tantum, sed etiam reli-
quo ferè orbi noti. Minores verò dicti fuere: Goëa Thoro-
nis filia, cui secundus anni Mensis nuncupatus: Vagmostus
& Hadingus, præfidiarii in bellis Dii: Rostiphus, exquisitis
præscientiæ studiis celebris: Rostarus, stupendæ immanita-
tis: Fro seu Froto Deorum Satrapa: Methotin, Summus
Deorum Pontifex, dignus & ipse qui coleretur iudicatus,
quod sacrificia ceremoniasque quibus reliqui Dii coleren-
tur, distinxerit & ordinauerit: Mara, nocturnum spectrum &
dormientibus insidiosum: Neccus, nullam beneficam Di-
uinitatis opinionem adeptus, sed certa tantum perniciæ me-
tuendus, quod aquis suffocaret: Et ne Gothico Oceano suus
deesset Neptunus, ignoti nominis virgini de Blakulla, ven-
torum ac maris imperium concessit antiquitas. Fatales sor-
ores seu Nymphæ in sylvis, montibus & speluncis, sua templa
nullo humano artificio, præstigiis quibusdam carminibus
extructa habebant. Ab his oracula & consilia dubiis in rebus
petebantur, eisque vota solenni ritu nuncupabantur. Lares,
Lemures, Fauni, Satyri inter quos Mimmingus quidam cla-
rus, Laruæ, Stryges, Lamiæ, Manes (Gastæ dicti) & similes
monstrorum greges, Eluarum chorea dicebatur. Quid di-
cam

cam de Lucis, arboribus ac fontibus, quibus etiam diuinitatem quandam inesse credebant? quid de sacrificiorum ritu, ceremoniis, neniis & exemplis? Dithmarus, quotannis Men-^{Dith. lib. i.}se Ianuario, nonaginta nouem sortito eligi solitos, qui Diis immolarentur, commemorat; idque durasse vsque ad Henrici I. Germaniæ Regis tempora. Faustissimum verò id Regno libamen existimatum, si fors Regem tetigisset, quam victimam totius populi multitudo, summa congratulatione ac applausu prosequeretur. Quid referam de Auguriis, Aruspicina, sortilegiis, præstigiis, veneficiis, Ligularum innodatoribus, Pythonibus, Necromanticis aliisque eius generis artibus, quibus deditissimi fuere Boreales omnes, in quibus excellere non plebeia tantum & vulgaris laus visa; sed digna etiam quam Reges ipsi ac primores appeterent.

Huius tam densas Idololatriæ tenebras, hæc scelerum portenta durissimæq; seruitutis iugum non prius ceruicibus suis depulit excussitq; Gothia ac Suecia, quam Herebertus, Ansgarius cæteri; egregii CHRISTI athletæ, Apostolica auctoritate missi, spirituale classicum cecinerunt, propositisq; sibi beatæ immortalitatis præmiis æternoq; congiario, aggressi hostem sunt, ignoto illo quidem, sed in Domini bellis visitato & valido armorum genere instructi, fame, siti, laboribus, ærumnis, vigiliis, ieiuniis, frigore, nuditate, quibus tam vasta Aquilonis Regna Ecclesiæ subiecerunt, egregioq; tantæ victoriæ fructu potiti, victis salutem, sibi gloriosam pro CHRISTO mortem compararunt.

Nihil apud Boreales ante illud tempus erat doctrinæ, nihil vrbanitatis; ad feritatem barbariemque nati videbantur: vxores pro libitu aut opibus cuiusque, vulgo plures vel pauciores; diuitibus ac principib. pænè innumere. Vulgare tum erat fœminas equè ac mares bellis interesse, in acie pugnare, sæpè etiam singulari certamine cum hoste congregi. Non raro, cum eos patriæ fastidium cæperat, vt sunt leuissima in barbarie ingenia, siue gloriæ aliqua cupiditas, siue alius animi impetus furorq; agitauit, ceu diluuium quodam vicina remotaq; regna inundarunt & occuparunt. Nullum tum equi

):(2 aut

Plura de his.
Annon. Dith-
marus, Ada-
mus Bremen.
Saxo Gram.
Olau Magnus.

aut iniqui discrimen, nullum nefas, nisi quod metus aliquis alienæ potentie prohiberet, quidquid audendo potiri posset, id fas, id iustum habebatur. Nulla verè religionis nō dico cognitio, sed nec cogitatio. De CHRISTO aliisque nostræ fidei mysteriis, ne fando quidem audierant, densissimis ignorantie tenebris inuoluti, omniq; vitiorum cœno immerfi. CUM primum verò diuini illi viri, lucem Euangelicam illis partibus intulerunt, nullè tam propinque polo Boreales nationes, adeò ad omne humanitatis genus excultæ, ad omnem literaturam virtutemq; vt Gothi Sueonesque. Itaq; Reges illi qui ante, non hominum modo in terris, sed vix Deorum vllam in se potestatem agnouerunt, cum ipsi se pro Diis & haberent, & vellent haberi; postea vltro in Ecclesiæ ditionem concessere, summoq; eius in terris Pastori ac Principi sese submisere. Cuius iussu atq; auctoritate Episcopos in eorum regnis constitutos, eo loco habuere, vt toti ab eorū nutu consilioq; penderent, ad eorum salutaria præcepta vitam moresq; componerent: magnam deniq; suæ potestatis partem cum iis paterentur sibi esse cōmunem. In Republica maximam omnium rerum potestatem pænes Episcopos Sacrorumq; Præsules esse voluerunt, adeo vt etiam in eligendis Regibus, non ius modo, sed etiam prærogatiuam suffragii, inter reliquos proceres haberent, nefasq; esset, quenquam pro Rege haberi, nisi cui Archiepiscopi manu diadema esset impositum.

Hinc profusis sumptibus Collegia & Cathedrales Ecclesiæ dotatæ, Episcopis pro dignitate attributi redditus, Abbatūque ditissima monasteria supra sexaginta extant, quæ ad calcem libri recensere libemus; templa, Oppida, Arces, Ciuitates, liberalium disciplinarum Gymnasia publica erecta, leges Ecclesiasticæ ac Ciuiles statuta, Bibliothecæ publicæ instituta, quarum vna celeberrima fuit, quæ Visbij Gothlandiæ Ciuitate visebatur, apud Cœnobium Religiosorum Ord. S. Benedicti, in qua duo millia Codicum duntaxat vetustissimorum numerabantur; & recentium præterea ingens numerus.

Et certè illud verè affirmari potest; vna cum Religione omnium aliarum rerum copiam atque adeò ipsam felicitatem
ad Go-

DEDICATIO.

ad Gothos Sueonesq; peruenisse: satis constat tum primum auri, argenti, ferri, cupri, cæterorumque metallorum fodinas repertas, vt harum rerum copia nulli cæterarum regionum cederent, cum antea nullam haberent. Regnum ipsum clarissimis deinde victoriis & amplificatum & defensum; domi constituta publica pax ac tranquillitas; correcti disciplinæ mores; instillata feris illis antea pectoribus pietas, & puræ castæq; Religionis sensus. Quæ deinde iis successibus aucta est, tot prodigiis ac miraculis comprobata, vt dicere cū Richardo de S. Victore possimus: *Domine si error est (quod credimus) à te decepti sumus: ea enim in nobis tantis signis ac prodigiis confirmata sunt talibus, quæ non nisi per te fieri possunt.* Lib. 1. de Trim. cap. 2.

Itaq; ex illa Religionis institutione ac disciplina, quam præclara in omni genere atq; ordine hominum egregiæ sanctitatis ac virtutis exempla prodierunt? Numeramus inter Reges Olaus & Stenchildos insignes cultus CHRISTI propagatores: Anundos, Ingones, Canutos & Ericos pro virtute & Religione Martyrio coronatos. Inter Pontifices præter eos quos supra commemorauimus, Adaluardum & Stephanum, Sigfridum, Æschillum, Henricum, Ioannem, Thomã, Hemingum. Inter Virgines Catharinam, Mechtildem, Ingegerdem, quæ totas sese DEO deuouerunt, summamque sui corporis puritatem consecrarunt. E Viduis Gudam, Botildem, Margaretam, Ragnildem, Helenam, Christinam, Ingridem & maximum illud ac singularissimū non modo Gothiæ Sueciæque, sed etiam Septentrionis totius ornamentum Brigittam, ex qua prodiit ordo non modò fœminarum, verum etiam virorum Religioforum, qui floruerunt non domi solū, sed etiam in Noruëgia, Dania, Polonia, Germaniaq; omni ac Anglia, atq; adeò in Italia ipsa, quæ tuetur adhuc in multis vr. bibus & quidem nobilissimis eius instituti monasteria.

Præclare verò nobiscum etiamnum ageretur, si eam, quã à Maioribus accepimus Religionē, retinuissēmus; quam cum nescio quo consilio corrigere ac reformare voluimus, omnē amisimus. Prodeāt enim nunc Nouatores Euangelici in Suecia, qui se solos Theodulos, solos synceros veri Dei in eius

);(3 templo

DEDICATIO.

templo adoratores, diuinæq; maiestatis alumnos esse dicunt, & proferant si quem vnum habent, quæ toto hoc sæculo, quo istam reformationem moliantur, efformarint, qui quidem cum illis nostris conferri possit fide, charitate, zelo religionis, doctrinæ vitæq; Sanctitate, miraculorum operatione sineq; beato. Nominent vel vnum quem Diua illa reformata Religio pium, eximiaq; sanctitatis procrearit, ex quo tempore è luto, vt Beza loquitur, facibusq; Papisticis emerfit. Ostendat aliquem Vlfonem de Vlfosa æmulum, qui amplas opes, Præfecturas, Coronas, totiusq; mundi fastum & apparatus abiecerit, vt sacco amictus, fune præcinctus, ac rerum humanarum curis expeditus Deo ex animo, summa cum vitæ sanctitate seruiet. Prodeat ex illis aliqua Mechtildis, quæ spretis nuptiis, proculcata mundi vanitate & corporis voluptatibus reiectis, CHRISTI obsequio se consecrarit, & in piis ac religiosis virtutum exercitiis, totam ætatem contriuerit. Quid illud esse dicam, vt cum hæc recentissimè Reformata Religio, tot clades hoc sæculo orbi intulerit, vt hac in parte quidem secundissima videri possit, ad virtutem ac sanctimoniam ita sterilis sit, vt nullum hæcenus mortalem genuerit, qui aliquo in numero, hoc in genere possit censer? An adhuc adolescentula est, nec dum ad similes partus idonea? at sæculum iam vixit, & monstrorum vel Lerna ipsa, plus edidit: nisi forte sanctos quidem eagignat liberos, sed qui vt illa, sint prorsus *inopantes*, vt nusquam possint apparere.

At certè, vel ipsi nouæ huius religionis Duces agnoscunt, ingenueq; fatentur, nec sanctos ullos, nec vestigium vllum, sanctitatis in illorum secta reperiri. Ita enim Magnus ille Lutherus apertè ac sine ambagibus denunciatur, nec doctrinæ videlicet, nec morum atq; vitæ, nec personarum in sua Eccle-

Luth. de seruo Arbitrio contr.

Erasmi.

Tom. 2. de ministris Eccles.

Tom. 4. fol.

319.

In Præf. Postil.

Ecclesiast.

In Sermonibus.

fol. 623.

sia requirendam esse sanctitatem. *Anobis, inquit, qui negamus, sanctimonia & miracula, exigi non debent; à vobis, qui asseritis, debent. Idem Tomo 2. & Tom. 4. Credamus modò satis est: & quanto es improbius, tanto es Deo propinquior. Et in Præfat. Postil. Ecclesiasticæ: Nostrorum ple-*
rosque ait, Septiceps ille Diabolus inuasit, & deteriores effecit, quàm in Papatu fuerunt. Et in Sermonibus Conuiuialibus: Post reuelatū Euangelium
(hoc

DEDICATIO.

(hoc est Lutheranismū) *virtus est otiosa, iustitia oppressa, Temperantia ligata, veritas à canibus dilacerata, Fides clausa, nequitia quotidiana, Deuotio pulsa, Heresis relicta.* Et in Postilla super Dom. I. Aduent. *Mundus, inquit, quotidie fit deterior, sunt nunc homines magis vindictæ cupidi, magis auari, magis immodesti, ac indisciplinati, multoq; deteriores, quam fuerunt in Papatu.* Satis ne multa? Si omnia quæ de moribus deprauatis, deque numero peruerforum hominum, quos Lutheranismi peperit Euangelium Melancthon, Brentius, Musculus, Eberus, Schmidelinus, ceteriq; eius Sectæ Proceres, queri solent, commemorare vellem, modum & finem excederet Epistola.

Quos ergo fructus produxit hoc Reformatum Lutheri Euangelium? Videamus. Summum illud Sanctissimumque Trinitatis mysterium antiquauit: CHRISTI diuinitati detraxit: Angelis insuper hominibusq; Sanctis in cœlestem beatitudinem receptis debitum honorem ac reuerentiam eripuit: fidelibus vita functis auxilium; Ecclesiæ militanti complures sacræ scripturæ libros: omnia ferè Sacramenta: Traditiones vniuersas, sacerdotiū, sacrificium, vota, statuta ieiunia, Festos dies, peregrinationes ad sacra loca susceptas, Tempia, Altaria, Reliquias, Imagines: vno verbo omnia bona opera & monumenta pietatis, ac denique leges omnes ad gubernandam Ecclesiam diuinitus institutas.

Quàm verò fuerit hoc Euangelium funestum toti Europæ, satis abundè testantur cædes, funera, clades, vastitatesq; vbiuis locorum subsecutæ. Testis est vna Suecia (vt alia mittam Regna) in qua tres Archiepiscopi Vbsalenses; tres item Episcopi exilio vitam finierunt: tres capite plexi; vnus carceris squalore consumptus. Complures alii Abbates, Prelati, Religiosi, Sacerdotes, Nobiles Religionis causa, vel extremo supplicio affecti, vel in compedes & carceres coniecti, vt aut victas Sectæ Lutheranae manus darent, aut tabe, laboribus, ac ærumnis consumerentur.

Prouetuum Ecclesiasticorum pars potior Fisco illata, altera inter Nobiles ac Proceres distributa. Tredecim omnino millia Prædiorum Ecclesiasticorum vnus Arosiensis Parlamenti edicto erepta ac simul direpta fuere. Calices, vasa sacra

);(4 aurea,

DEDICATIO.

aurea & argentea, hierotheca, Monstrantia, Reliquiaria, totaque supellex Ecclesiastica Fisco adiudicata. Campanę Maiores toto Regno exactę, bellicis tormentis (quę postea bello Danico pelagus absorbuit) materiem pręstiterunt. Sęuitum etiam in mortuos, sepulchra inaudito scelere conuulsa, detractis passim saxis & tabulis marmoreis ac Porphyreticis, vt spoliis mortuorum palatia exornarentur. Monasteria omnia, vno Vastenensi excepto, & Religiosorum Conuentus solo æquati. Mirabiles illi quidem Architecti, qui paucis mensibus, omnia septingentorum annorum opera ac monumenta pietatis antiquę deiecerunt.

Olim Reges Suecię Magnos imitati Constantinos ex Palatiis Basilicas & Monasteria construxerunt: Reformata verò Religio vice versa, ẽ templis ac Monasteriis Palatia, Arces, carceres erexit. Vpsalię templum Diuę Virg. B. Petri, & Monasterium Ord. Min. Academia item antiqua in Arcem conuersa: Ȓdes Archiepiscopi & Capituli in nouam Academiam. Stocholmię bona pars Parochialis Ecclesię S. Nicolai diruta & Arci adiuncta: Monasterium S. Clarę & templũ S. Iacobi solo adæquatum, ne Arci ob vicinitatem obstaret. Parimodo Arosiensis, Calmariensis, Vastenensis, Stekeborigensis, Grypsholmiensis, Oerabiensis, Cronabecensis cęteręq; in Gothia ac Suecia Arces ex ruderibus & exuuiis Monasticis, ac Sedibus Episcopalibus, seu de nouo erectę sunt, seu ornamenta sua sumpserunt. Ridiculum illud erat, quod postquam Episcopi edicto Regio Arcibus suis exuti, prædiis, possessionibus, subditis omnibus & prouentibus Ecclesiasticis spoliati fuissent, nihilominus eandem, quam olim Cancellarię Romanę Taxam pendebant, Palleum vel Confirmationem accepturi, Regi deinceps pendere coacti sunt.

Violenta hæc Religionis obtrusę mutatio, non illos tantum Ciuium bellorum motus postmodum excitauit, Dalecarlis primum ac Vestrogothis, ductore Thurone Ioannis, sese nouitati Religionis opponentibus; deinde Ostrogothis exercitu dicto Hunehæren; & ad extremum Smalandis duce Dacchio, qui motus ad quadragesimum prope annum durarunt;

DEDICATIO.

runt; verum etiam cēlitus inflētis plagis Regnum totum afflixit, inaudita prius lue (sudorē Anglicum seu Suettesot appellatā) & fame tanta, vt qui siliquis & quisquillis potiretur, felicem sese reputauerit. Alij enēcti, alij syluas ac paludes ingressi more pecudum diu vīctitabant: omnes vno ore Lutheranae perfidiae pœnam manifestam proclamabant.

Rectē Isocrates Ethnicus, Religionis incolumitate Patrię salutem contineri dixit; quasi inde Etymon sumpsisset, quod animos & corda hominū religet, & sacro quodam nodo constringat. Huic Religioni diuinus ille Plato primum in sua Republica locum tribuit: qui etiā eius rectoribus, primum hoc tradit praeceptum, ne quidquam in Religione mutari aut in nouari patiantur, quum certissimum sit, ex Religionis mutatione, Imperij quoq; sequi mutationem.

Quid? An nō omnes has Regno Sueciæ impendentes calamitates longe ante diuinitus edocta prädixit S. Brigitta illis verbis: *Arabo terrā istam in Iudicio & tribulatione, donec inhabitatores discant petere misericordiā. Et alibi: Veruntamen scias, quod vnum vix abiit, & alterū veniet super ingratos Regni huius. Item: Regnum istud cū peccato magno & diu impunito commixtum est, &c. Et: Propter malos Principes & adinuationes ac grauamina eorum perduntur Regna, &c. Item: Dixi tibi prius, ego volo visitare super militiam Regni istius, in gladio & lancea & ira. Et paulo post: Ecce surgere volo, non parcam iuueni, nec seni, diuiti & pauperi, iusto & iniusto, sed, &c. Item: Notifico quod diuina iustitia, &c.* Hæc illa de Suecis, quibus an euenerint, quæ prädixit, vtinam maximo suo malo non experirentur. Certē, quam Græcis in Cypro constituta prädixit Imperij illorum ruinam seruitutemque: ac Crucigeris in Prussia cladem ac exterminium, postea ita vt erant prädicta, contigisse orbis agnoscit vniuersus.

CVM hæc igitur extent Maiorum nostrorum trophæa, planē Apostolica Christiana charitate parata, liceat mihi illis Salomonis vtī verbis: *Laudemus viros gloriosos, parentes nostros in generatione sua: Dominantes in potestatibus, homines magna virtute & prudentia præditi, homines diuites in virtutibus, pulchritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis, viros misericordiæ, quorum pietates non desuerunt, cum quorum semine (quod ego interpretor Sacram Regiam Maiestatem Vestram apud quam adhuc manet Catholicæ fidei, quasi de manu*

Macrob. Saturn. lib. 2. c. 6.
Laot. lib. 4.

Extr. c. 77.
Lib. 4. cap. 71.

Lib. 5. Rem. 12.
Extr. c. 73.

Ext. cap. 74.

Extr. cap. 80.

Eccles. 44. 3.

DEDICATIO.

de manu in manum traditæ possessio, Regnorumq; Sueciæ ac Gothiæ ius hæreditarium) *permanent bona: hæreditas sancta nepotes eorum;* nimirum soboles Serenissim. Maiestatis Vestræ. Nam Sancti: Olaus, Stenchillus, Guda, Anundus, Ericus, Helena, Brigitta & Catharina splendidissima Arctoi orbis lumina, quorū vitas, certamina, agonesq; hoc opere complectimur, suum in Maiest. Vestra genus ac sanguinē agnoscunt. Et verò, Rex Augustissime, quos sanguine Maiores habet Maiest. V. hos præclare quoq; moribus, vita, rebusq; gestis, non adumbrat, sed illustrat. Iustitia Olaum refert: dilatazione fidei templorumq; structura ac ornatu Ericum imitatur: liberalitate in locis piis erigendis ac fundandis, benignitateq; in Religiosis fouendis & promouendis Stenchillum, Gudam, Helenam: in aduersis fortiter ferendis Anundum: sacrorum locorum visitatione ac veneratione Brigittam & Catharinam.

Sed longius me abreptum video, quàm Epistolaris breuitas permittat. Reprimo igitur me finemq; facio, id mihi de pio Maiestatis Vestræ zelo omninò pollicitus talium Regum ac Principum res fortiter, sanctè pieq; gestas, eidem Maiestati Vestræ tanquam fortissimo piissimoq; Regi, proprio ipsorum hæredi, ac legitimo Successori, non tantum gratas fore; verum etiam laborem hunc meum Regii fauoris ac nominis sui Patrocinio suffultum, Conciuiibus aliquando meis, totiq; Patriæ, nunc pænè euersæ, non solum auersæ, fructuosum ac salutarem. Quod dum vehementer exopto; æternæ Maiestatis Numen oro votisq; nuncupatis obsecro, vt Sacram Regiam Maiestatem Vestram ad Regnorum suorum incolumitatem ac salutem, omni bonorum genere ac fælicitate cumulatam, quàm diutissimè conseruet. Varssaviæ feriis Paschilibus. Anno Salutis M. DC. XXII.

Sacræ ac Serenissimæ R. M. V.

*Humillimus ac fidelissimus
seruus & subditus*

Ioannes Vastouius.

O D E